

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

13 Οκτωβρίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5968

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 4/4-10-2023

Τροποποίηση Κανονισμού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Αναπαραγωγική και Αναγεννητική Ιατρική» («MSc in Reproductive-Regenerative Medicine»).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141), και ειδικότερα τα άρθρα 79 έως και 88.

2. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" (Α' 141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα».

3. Την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16-02-2023 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 1079).

4. Τον ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83).

5. Το π.δ. 85/2013 «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών» (Α' 124).

6. Τον ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189) και ιδίως τα άρθρα 14 και 15.

7. Την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 απόφαση «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» (Β' 1466).

8. Την υπ' αρ. 1432/20-01-2023 (συνεδρία Β' 392) απόφαση της Συγκλήτου του Ε.Κ.Π.Α. με την οποία εγκρίθηκε ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α.

9. Την υπ' αρ. 951/02-08-2018 (Β' 4156) απόφαση της Συγκλήτου του Ε.Κ.Π.Α. με την οποία επανιδρύθηκε το Π.Μ.Σ. «Αναπαραγωγική-Αναγεννητική Ιατρική» του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

10. Την υπ' αρ. 915/13-10-2021 (Β' 5147) απόφαση της Συγκλήτου του Ε.Κ.Π.Α. με την οποία εγκρίθηκε ο κανονισμός του Π.Μ.Σ. «Αναπαραγωγική-Αναγεννητική Ιατρική» του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Ε.Κ.Π.Α.

11. Το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Ε.Κ.Π.Α. (συνεδρίαση 18-05-2023).

12. Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του Ε.Κ.Π.Α. (16η συνεδρία 24-08-2023).

13. Το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

Την τροποποίηση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Ε.Κ.Π.Α. με τίτλο «Αναπαραγωγική-Αναγεννητική Ιατρική» («MSc in Reproductive-Regenerative Medicine»), από το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022 και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α., ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Αντικείμενο - Σκοπός

1.1 Σκοπός του Π.Μ.Σ. «Αναπαραγωγική-Αναγεννητική Ιατρική» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου εξειδίκευσης και η εξάσκηση στη διεξαγωγή έρευνας στην Αναπαραγωγική Ιατρική αποφοίτων Ιατρικών και άλλων Σχολών Υγείας και Σχολών Βασικών Επιστημών. Οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να συνδυάζουν υψηλού επιπέδου ικανότητες τόσο σε ακαδημαϊκό όσο και ερευνητικό επίπεδο με στόχο να αποκτήσουν επιπλέον θεωρητική και πρακτική γνώση που θα βοηθήσει στην επιτυχή επαγγελματική σταδιοδρομία και αποκατάσταση στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.

Η Αναπαραγωγική Ιατρική είναι ένας τομέας που εξελίσσεται συνεχώς και ασχολείται με τη φυσιολογία, την

παθολογία και την ενδοκρινολογία του αναπαραγωγικού συστήματος στη γυναίκα και τον άνδρα, καθώς και με γενετικές παθήσεις, ενώ παρεμβαίνει τόσο συντηρητικά όσο και χειρουργικά στη θεραπεία τους. Έχει να επιδείξει σημαντική προσφορά στα ζευγάρια που αντιμετωπίζουν προβλήματα υπογονιμότητας. Στο πρόγραμμα σπουδών του Π.Μ.Σ. οι φοιτητές εκπαιδεύονται στις τεχνικές της Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, αλλά και της Μοριακής Βιολογίας της Αναπαραγωγής. Η Αναγεννητική Ιατρική είναι ένας νέος τομέας της Ιατρικής έρευνας που ασχολείται με τη μελέτη των βλαστικών κυττάρων και την εφαρμογή των αποτελεσμάτων της έρευνας αυτής στην κλινική πράξη, με στόχο τη θεραπευτική παρέμβαση σε σημαντικό αριθμό ασθενών. Στο πρόγραμμα σπουδών του Π.Μ.Σ. δίνεται έμφαση στη μελέτη των βλαστικών κυττάρων τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο. Η Αναπαραγωγική - Αναγεννητική Ιατρική λόγω του θεωρητικού και πρακτικού ενδιαφέροντος που τη χαρακτηρίζει, αποτελεί διεθνώς ένα τομέα που απαιτεί ενδελεχή και σε βάθος κατάρτιση, ενώ παράλληλα συνδέει την κλασική Ιατρική με τη βασική έρευνα. Το πρόγραμμα σπουδών του Π.Μ.Σ. θα συνεχίσει να βοηθάει τόσο τους πτυχιούχους των Σχολών Επιστημών Υγείας όσο και τους πτυχιούχους των Σχολών Βασικών Επιστημών να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους σε επίπεδο εφαρμοσμένων τεχνικών Μοριακής Βιολογίας, αλλά και σε κλινικό-εργαστηριακό επίπεδο στην Αναπαραγωγή και Ενδοκρινολογία. Επιπλέον, θα βοηθήσει τους ιατρούς να αναγνωρίζουν σημαντικά ερωτήματα βασικής επιστήμης σε σχέση με κλινικά ευρήματα και να εφαρμόζουν εργαστηριακές τεχνικές ώστε να κατανοήσουν την παθοφυσιολογία των ασθενών.

Στο εργαστήριο Μοριακής Βιολογίας της Μονάδας Εξωσωματικής Γονιμοποίησης εφαρμόζονται μοριακές τεχνικές οι οποίες επιτρέπουν τη μελέτη γενετικών δεικτών, δηλαδή την ανίχνευση διαφοροποίησης της έκφρασης γονιδίων στόχων, αλλά και την τροποποίηση της αλληλουχίας τους.

- Η μελέτη των διαφορετικών ορμονικών υποδοχέων (ESR, FSHR, LHR) περιλαμβάνει την ανίχνευση πολυμορφισμών, η παρουσία των οποίων σχετίζεται με αλλαγή στη στερεοδιάταξή τους και κατά συνέπεια τροποποίηση της αλληλεπίδρασής τους με την αντίστοιχη ορμόνη. Επιπλέον φαίνεται πως αλλαγή στην έκφραση των συγκεκριμένων υποδοχέων, συνδέεται με αλλαγές στην ωοθηκική απόκριση των γυναικών οι οποίες υποβάλλονται σε πρωτόκολλα εξωσωματικής γονιμοποίησης. Τα συμπεράσματα τα οποία εξαγονται από αυτές τις μελέτες μπορούν να εξατομικεύσουν τη φαρμακευτική αγωγή, η οποία λαμβάνεται από τις γυναίκες, συμβάλλοντας έτσι στην εξέλιξη της φαρμακογενετικής.

- Επίσης το ερευνητικό ενδιαφέρον του εργαστηρίου εστιάζεται και στη μελέτη των μοριακών και ανοσολογικών μηχανισμών, οι οποίοι σχετίζονται με τις καθ' έξιν αποβολές. Φαίνεται, πως η διαμόρφωση ενός γενετικού προφίλ, με βάση τους πολυμορφισμούς, οι οποίοι εντοπίζονται κυρίως στα γονίδια που κωδικοποιούν για τις ιντερλευκίνες, βοηθά στην καλύτερη θεραπευτική αντιμετώπιση των γυναικών με επαναλαμβανόμενες αποβο-

λές. Μία άλλη ερευνητική προσέγγιση η οποία αφορά τις καθ' έξιν αποβολές, σχετίζεται με τη μελέτη των miRNAs, τα οποία σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία φαίνεται ότι σχετίζονται ισχυρά με τη ρύθμιση της ανοσολογικής απόκρισης και κατά συνέπεια με τους μηχανισμούς των αποβολών.

- Στο εργαστήριο μελετώνται επίσης γενετικοί μηχανισμοί, οι οποίοι φαίνεται πως εμπλέκονται στην παθολογία της ενδομητρίωσης και αφορούν τα οιστρογόνα και τους υποδοχείς τους, αλλά και τον μεταβολισμό των ελεύθερων ριζών από τα κύτταρα του ενδομητρίου.

- Επίσης ιδιαίτερη σημασία δίνεται στις *in vitro* μελέτες κυτταρικών μηχανισμών και γενετικών αλλοιώσεων σε σχέση με την παρουσία ορμονών ή φαρμακευτικών ουσιών. Οι μελέτες αυτές εστιάζουν κυρίως στα κοκκώδη κύτταρα των ωαρίων και δίνουν τη δυνατότητα να κατανοήσουμε την επίδραση του μικροπεριβάλλοντος του ωαρίου στην ωρίμανση του ίδιου του ωαρίου.

- Τέλος στο εργαστήριο μελετάται η έκφραση γονιδίων τα οποία κωδικοποιούν για πρωτεΐνες του κυτταρικού κύκλου, οι οποίες εμπλέκονται στην εμβρυϊκή ανάπτυξη. Η κατανόηση του τρόπου λειτουργίας των συγκεκριμένων πρωτεϊνών ίσως να βοηθήσει μελλοντικά στην καλύτερη καταγραφή των μηχανισμών της εμβρυογένεσης.

- Στο εργαστήριο εκπονούνται διπλωματικές εργασίες από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Π.Μ.Σ. «Αναπαραγωγική-Αναγεννητική Ιατρική» και διδακτορικές διατριβές, πολλές από τις οποίες παρουσιάζονται σε διεθνή συνέδρια και δημοσιεύονται σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά. Παράλληλα με το ερευνητικό έργο, στα πλαίσια της παροχής υπηρεσιών, πραγματοποιείται μοριακός έλεγχος θρομβοφιλίας σε γυναίκες οι οποίες προσέρχονται στο ιατρείο καθ' έξιν αποβολών και επίσης μοριακός έλεγχος πολυμορφισμών των οιστρογονικών υποδοχέων (ESR) και του υποδοχέα FSH σε γυναίκες με προβλήματα υπογονιμότητας.

- Στόχος του εργαστηρίου της αναγεννητικής ιατρικής είναι να συμμετάσχει στην πρόοδο και ανάπτυξη της αναγεννητικής ιατρικής και να συμβάλλει στην κλινική εφαρμογή των βλαστοκυττάρων (stem cells). Βασική ιδιότητα των stem cells είναι ότι δεν έχουν μία ειδική κατασκευή που να τους επιτρέπει να εκτελέσουν ειδικές λειτουργίες ούτε συνεργάζονται (ώστε να τροφοδοτούν με αίμα όπως παραδείγματος χάριν κάνουν τα καρδιακά μυϊκά κύτταρα) ούτε παράγουν ηλεκτροχημικά σήματα ώστε να μπορούν να κινηθούν όπως παραδείγματος χάριν τα νευρικά κύτταρα. Τα πολυδύναμα αυτά αδιαφοροποίητα κύτταρα μπορούν να δώσουν διάφορες κατηγορίες διαφοροποιημένων κυττάρων με εξειδικευμένες λειτουργίες π.χ. καρδιακά μυϊκά κύτταρα, νευρικά κύτταρα και κύτταρα του αιμοποιητικού.

- Ένας αρχόμενος πληθυσμός πολυδύναμων κυττάρων ο οποίος πολλαπλασιάζεται για πολλούς μήνες στο εργαστήριο μπορεί να δώσει εκατομμύρια κυττάρων. Όταν αδιαφοροποίητα κύτταρα δίνουν διαφοροποιημένα κύτταρα η διαδικασία ονομάζεται διαφοροποίηση, μία διαδικασία που μόλις τώρα αρχίζει να εξερευνάται από τους επιστήμονες. Έτσι συγκεκριμένα πρωτόκολλα μπορούν να μας οδηγήσουν με τη χρήση ειδικών καλλιεργητικών υγρών σε επιθυμητά είδη κυττάρων.

- Το βασικό ερευνητικό πρωτόκολλο του εργαστηρίου έχει σαν σκοπό να αναπτύξει μεθόδους εντοπισμού και καλλιέργειας των πολυδύναμων κυττάρων που βρίσκονται στο αμνιακό υγρό. Τα πλεονεκτήματα του σε συνδυασμό με την χαμηλή αντιγονικότητά του (αμνιοπαρακέντηση για τη λήψη του σε λιγότερες από 18 εβδομάδες) το κάνουν να υπόσχεται όλο και περισσότερες εφαρμογές όσον αφορά την Αναγεννητική Ιατρική. Τα κύτταρα δηλαδή της καλλιέργειας θα μπορούν να αντικαταστήσουν παγκρεατικά κύτταρα που έχουν υποστεί βλάβη, κατεστραμμένα νευρικά κύτταρα, ινοβλάστες αγγείων που έχουν καταστραφεί και πολλά ακόμα ήδη κυττάρων, μέχρι και γιατί όχι κάποια μέρα ολόκληρα όργανα. Οι ερευνητικές προσπάθειες τα τελευταία χρόνια επικεντρώνονται όλο και πιο πολύ σε αυτή την ιδιαίτερη κατηγορία κυττάρων, με σκοπό να ανοίξουν νέοι δρόμοι στην προγεννητική διάγνωση αλλά και στην γονιδιακή θεραπεία.

- Όμως στο εργαστήριό μας δουλεύονται και πρωτόκολλα που αφορούν στην έρευνα των καρκινικών κυττάρων με μεγάλη επιτυχία και προσεχείς δημοσιεύσεις, όχι μόνο για την πρωτοτυπία τους, αλλά και για την πιθανή άμεση κλινική τους εφαρμογή.

- Οι υπεύθυνοι του εργαστηρίου παραδίδουν μαθήματα με θέμα την Αναγεννητική Ιατρική και τα βλαστοκύτταρα στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος «Εφαρμογές της Βιολογίας στην Ιατρική», ένα διατμηματικό μεταπτυχιακό του Τμήματος Βιολογίας και του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Ε.Κ.Π.Α.

1.2 Το Π.Μ.Σ. οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Αναπαραγωγική-Αναγεννητική Ιατρική», μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών.

1.3 Οι τίτλοι απονέμονται από το Τμήμα Ιατρικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

1.4 Μαθησιακά αποτελέσματα, προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθηση του Π.Μ.Σ.

Μέσω της υψηλού επιπέδου θεωρητικής και πρακτικής Μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στις πρόσφατες εξελίξεις στο γνωστικό αντικείμενο οι απόφοιτοι του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Αναπαραγωγική-Αναγεννητική Ιατρική» αποκτούν ισχυρό επιστημονικό υπόβαθρο, τεχνογνωσία και εμπειρία σε μια ιδιαίτερα δυναμική περιοχή της σύγχρονης μαιευτικής. Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η:

- Δημιουργία εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού στην «Αναπαραγωγική-Αναγεννητική Ιατρική».

- Απόκτηση εφαρμοσμένης γνώσης στις νέες τεχνολογίες στον τομέα.

- Προαγωγή της έρευνας σε ερευνητικό, διαγνωστικό και θεραπευτικό επίπεδο.

Οι απόφοιτοι ολοκληρώνοντας το Πρόγραμμα θα μπορούν:

- Να απασχοληθούν σε θέσεις που απαιτούν υψηλό επίπεδο γνώσεων και δεξιοτήτων του γνωστικού αντικείμενου.

- Να στελεχώσουν Μαιευτήρια, Γυναικολογικές κλινικές, εργαστήρια και άλλες δομές υγείας στο Δημόσιο και Ιδιωτικό τομέα.

- Να απασχοληθούν στον χώρο της εκπαίδευσης και να διδάσκουν στο γνωστικό αντικείμενο.

Άρθρο 2

Δομή και Όργανα του Π.Μ.Σ.

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με τον ν. 4957/2022 είναι:

2.1 Σε επίπεδο Ιδρύματος αρμόδια όργανα είναι η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και η Σύγκλητος.

2.2 Σε επίπεδο του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Ε.Κ.Π.Α. αρμόδια όργανα είναι:

2.2.1 Η Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Ε.Κ.Π.Α. Αρμοδιότητες της Συνέλευσης είναι να:

α) Εισηγείται στη Σύγκλητο διά της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών την αναγκαιότητα ίδρυσης/τροποποίησης Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

β) ορίζει τον/ην Διευθυντή/τρια και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής κάθε Π.Μ.Σ. του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Ε.Κ.Π.Α.,

γ) εισηγείται εκπροσώπους για τον ορισμό των Επιτροπών Προγραμμάτων Σπουδών των ΔΠ.Μ.Σ. στα οποία συμμετέχει το Τμήμα Ιατρικής του Ε.Κ.Π.Α.,

δ) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,

ε) αναθέτει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. και δύναται να αναθέτει επικουρικό διδακτικό έργο σε Π.Μ.Σ. στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.,

στ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

ζ) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και απονέμει το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών,

η) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.),

θ) αναθέτει σε μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες τη διεξαγωγή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου σπουδών του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας,

ι) ασκεί κάθε άλλη νόμιμη αρμοδιότητα.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας οι αρμοδιότητες των περ. δ) και στ) δύναται να μεταβιβάζονται στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

2.2.2 Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)

Η Σ.Ε. αποτελείται από τον/την Διευθυντή/ντρια του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας και ομότιμους καθηγητές/τριες, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α) Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),

β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας,

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,

δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου,

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

2.2.3 Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας κατά προτεραιότητα βαθμίδας καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Ε.Κ.Π.Α. για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Προεδρεύει της Σ.Ε., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας,

γ) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος/η του προγράμματος και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,

στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2.3 Γραμματειακή υποστήριξη Π.Μ.Σ.

α) Η Γραμματεία του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας είναι αρμόδια για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ.

β) Το Π.Μ.Σ. έχει ιδίους πόρους και μπορεί να προσλαμβάνει, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εξωτερικούς συνεργάτες για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη, οι οποίοι και πάλι βρίσκονται υπό την επιστολή της Γραμματείας του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας.

Άρθρο 3

Κατηγορίες και Αριθμός Εισακτέων

3.1 Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι πανεπιστημίων των Σχολών/των Τμημάτων Ιατρικής, Νοσηλευτικής, Μαιευτικής και όλων των Σχολών Επιστημών Υγείας, πτυχιούχοι των Σχολών Βιολογίας, Χημείας και άλλων Πανεπιστημιακών Σχολών με σχετικό γνωστικό αντικείμενο και συναφών Τμημάτων της ημεδαπής ή Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικείμενου.

3.2 Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε 45 (σαράντα πέντε) συνολικά. Ο ανώτατος αριθμός εισακτέων προσδιορίζεται σύμφωνα με τον αριθμό των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. και την αναλογία φοιτητών-διδασκόντων, την υλικοτεχνική υποδομή, τις αίθουσες διδασκαλίας, την απορρόφηση των διπλωματούχων από την αγορά εργασίας.

3.3 Επιπλέον του αριθμού εισακτέων γίνεται δεκτό ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατ'έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

3.4 Οι υπότροφοι του Ι.Κ.Υ., οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ., που πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις εισαγωγής στο Πρόγραμμα, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό γίνονται δεκτοί χωρίς εξετάσεις.

Άρθρο 4

Τρόπος Εισαγωγής

4.1 Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α. και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού.

4.2 Κάθε Μάρτιο με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας.

4.3 Η Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας αναθέτει στη Σ.Ε. τη διαδικασία επιλογής των εισακτέων.

4.4 Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αίτηση συμμετοχής.

- Βιογραφικό σημείωμα.

- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας.
- Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών.
- Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων.
- Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας, κατώτατο επίπεδο B2.

- Συστατικές επιστολές.
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, εάν υπάρχουν.
- Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν.

- Πιστοποιητικό ελληνομάθειας ή επαρκής, διαπιστωμένη από τη Σ.Ε., γνώση της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψήφιους.

- Αναγνώριση ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής.

4.5 Για τους/ις φοιτητές/τριες από ιδρύματα της αλλοδαπής, που δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

Η Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας ορίζει επιτροπή αρμόδια να διαπιστώσει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένα. Προκειμένου να αναγνωρισθεί ένας τίτλος σπουδών πρέπει:

- Το ίδρυμα που απονέμει τους τίτλους να συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο των αλλοδαπών ιδρυμάτων, που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.,

- ο/η φοιτητής/τρια να προσκομίζει βεβαίωση τόπου σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι.

4.6 Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Βαθμός πτυχίου (ποσοστό 20%).

- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε συνέδρια (ποσοστό 10%).

- Συστατικές επιστολές (ποσοστό 15%).

- Σχετική ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα (ποσοστό 15%).

- Προφορική συνέντευξη από τη Σ.Ε. (ποσοστό 40%).

4.7 Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η Σ.Ε. καταρτίζει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/τριών και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας.

Οι επιτυχόντες/ουσες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός τριάντα (30) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας (με μαθηματική στρογγυλοποίηση στην ακέραια μονάδα της κλίμακας 100), εισάγονται οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών/τριών, θα κληθούν να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. οι επιλαχόντες/ουσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

Άρθρο 5

Διάρκεια Φοίτησης

5.1 Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

5.2 Υπάρχει δυνατότητα παράτασης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας. Η παράταση δεν υπερβαίνει τα δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Έτσι, ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται στα πέντε (5) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

5.3 Οι φοιτητές/τριες που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς τη Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας, δύναται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.).

Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του/της με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του/της ενεργού φοιτητή/τριας. Οι φοιτητές/τριες δύναται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Πρόγραμμα μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

5.4 Η διάρκεια αναστολής ή παράτασης του χρόνου φοίτησης συζητείται και εγκρίνεται κατά περίπτωση από τη Σ.Ε., η οποία και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας.

Άρθρο 6

Πρόγραμμα Σπουδών

6.1 Το Π.Μ.Σ. ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

6.2 Για την απόκτηση διπλώματος του Π.Μ.Σ. απαιτούνται συνολικά ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Όλα τα μαθήματα διδάσκονται εβδομαδιαίως και, κατά περίπτωση, περιλαμβάνουν διαλέξεις ή Εργαστηριακές ασκήσεις.

6.3 Η γλώσσα διδασκαλίας είναι η ελληνική ενώ η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική ή η αγγλική.

6.4 Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

6.5 Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας πραγματοποιείται στο Γ' εξάμηνο σπουδών και πιστώνεται με είκοσι (20) ECTS.

6.6 Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης ή εξ αποστάσεως, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και όσα ορίζονται στο άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού.

6.7 Το ενδεικτικό πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Α' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες/εβδ.	ECTS
Ανατομία και Φυσιολογία της Αναπαραγωγικής Οδού	3.5	5
Παθολογία της Αναπαραγωγικής Οδού	3.5	5
Μοριακή Ιατρική της Αναπαραγωγής	3.5	5
Γαμετογένεση και Προεμφυτευτική Διάγνωση	3.5	5
Ενδοκρινολογία της Κύησης- Εμβρυϊκή Ανάπτυξη	3.5	5
Εφαρμογή των Η/Υ και της Στατιστικής στη Σύγχρονη Έρευνα	3.5	5
Σύνολο	21	30

Β' Εξάμηνο		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες/εβδ.	ECTS
Αναπαραγωγική Ενδοκρινολογία	3.5	5
Υπογονιμότητα και Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή	3.5	5
Μεθοδολογία Εξωσωματικής Γονιμοποίησης	3.5	5
Προγεννητικός Έλεγχος και Διάγνωση	3.5	4
Αναγεννητική Ιατρική	4.5	7
Σύγχρονες Εξελίξεις στην Ανθρώπινη Αναπαραγωγή	3.5	4
Σύνολο	22	30

Γ' Εξάμηνο		
Μαθήματα-Εργαστήρια-Ιατρεία Υποχρεωτικά	Διδ. ώρες/εβδ.	ECTS
Κυτταροκαλλιέργειες στην Αναπαραγωγή	3	4
Εργαστήριο Εξωσωματικής	3	2
Εργαστήριο Μοριακής Βιολογίας	3	2
Εξωτερικά ιατρεία τμημάτων Γυναικολογικής Ενδοκρινολογίας-Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής	3	2
Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας	10,5	20
Σύνολο	22.5	30

6.8. Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

1. Ανατομία και Φυσιολογία της Αναπαραγωγικής Οδού (5 ECTS): Ανατομία αναπαραγωγικής οδού, φυσιολογία ωοθυλακιογένεσης, ωοθηκικός κύκλος (νευροενδοκρινική ρύθμιση ωοθηκικού κύκλου), γονιμοποίηση, εμφύτευση-πλακουντοποίηση, φυσιολογία πρώιμης εμβρυικής ανάπτυξης, στεροειδογένεση, εμβρυολογία αναπαραγωγικής οδού, εμμηνόπαυση, ανάπτυξη εφήβου, περιεμμηνόπαυση και αναπαραγωγή, φυσιολογία βλαστικών κύτταρα.

2. Παθολογία της Αναπαραγωγικής Οδού (5 ECTS): Υπερπρολακτιναιμία και αναπαραγωγή, παχυσαρκία και αναπαραγωγή, θυρεοειδοπάθεια και αναπαραγωγή, λοιπές ενδοκρινοπάθειες και αναπαραγωγή, σύνδρομο πολυκυστικών ωοθηκών, ΣΔ και αναπαραγωγή, έναρξη ήβης φυσιολογία και παθολογία, πολύδυμος κύηση.

3. Μοριακή Ιατρική της Αναπαραγωγής (5 ECTS): Ροή της γενετικής πληροφορίας, Μεταλλάξεις και πολυμορφισμοί, Γενετικοί δείκτες, Μεταγωγή σήματος, Μεταγωγή σήματος II, Γονιδιακή έκφραση, Γονιδιακή έκφραση στην ανάπτυξη, Μεθυλίωση-RNAi-Κιρκάδιοι ρυθμοί, Κυτταρικός κύκλος, TUNNEL-ELISA, Απομόνωση DNA-RNA, PCR, Real-Time PCR, Κυτταροκαλλιέργειες, Μικροσυστοιχίες.

4. Γαμετογένεση και Προεμφυτευτική Διάγνωση (5ECTS): ωοθυλακική γαμετογένεση, γονιμοποίηση και πρώιμη εμβρυϊκή ανάπτυξη, σπερματογένεση, ανάπτυξη άωρων ωοθυλακίων στο εργαστήριο, ανάπτυξη ανθρ-πινου εμβρύου, προεμφυτευτική διάγνωση χρωμοσωμικών ανωμαλιών, τερατογένεση.

5. Ενδοκρινολογία της κύησης-Εμβρυϊκή Ανάπτυξη (5ECTS): Διδάσκονται συστηματικές αναλύσεις και ανασκοπήσεις, ενδοκρινικές παθήσεις και αναπαραγωγή, συγγενείς ανωμαλίες του γεννητικού συστήματος - διφυλομορφίες και γονιμότητα, οντογένεση του γεννητικού συστήματος στο ΧΨ άτομο, πρόγραμμα σεξουαλικής ζωής αναπαραγωγικής υγείας, πρόωρος τοκετός, εμβρυϊκή αναιμία.

6. Εφαρμογή των Η/Υ και της Στατιστικής στη Σύγχρονη Έρευνα (5 ECTS): Διερεύνηση επιστημονικού ερωτήματος-επιλογή επιστημονικού θέματος-αυθεντικότητα, αναζήτηση βιβλιογραφίας-εξοικείωση με ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, έρευνα-τύποι μελετών, πειραματική (βασική και μεταφραστική) έρευνα-επιλογή πειραματικού μοντέλου-αναζήτηση πόρων, κλινική έρευνα-επιλογή τύπου και αριθμού δείγματος, μεθοδολογία-συγγραφή πρωτοκόλλου (PICOS), μεθοδολογία-συχνοί τύποι λαθών (bias), μεθοδολογία-ανάλυση υποομάδων-ανάλυση ευαισθησίας-ετερογένεια μελετών, στατιστική ανάλυση είδη δεδομένων και περιγραφική στατιστική, στατιστική ανάλυση παραμετρικές/μη παραμετρικές μέθοδοι, στατιστική ανάλυση, λογιστική και γραμμική παλινδρόμηση, στατιστική ανάλυση, ανάλυση επιβίωσης, συγγραφή έρευνας κατά τμήματα, δημοσίευση συγγραφή έρευνας-pitfalls, κλινική έρευνα-κλινικές δοκιμές, ΕΟΦ-αδειοδοτήσεις.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

1. Αναπαραγωγική Ενδοκρινολογία (5 ECTS): Διαταραχές της ωοθυλακιορρηξίας, δομή και υποδοχείς των

ορμονών του υποθαλαμοφυσιακού άξονα, η CRH και η αναπαραγωγή, οι πολυμορφισμοί της FSH και οι εφαρμογές των στην αναπαραγωγή, οι υποδοχείς στεροειδών ορμονών, η υποθαλαμική ορμόνη GnRH, πρωτόκολλα πρόκλησης ωοθυλακιορρηξίας, μαστός και αναπαραγωγή και η γυναικολογική υπερηχογραφία στην αναπαραγωγή.

2. Υπογονιμότητα και Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή (5 ECTS): Υπογονιμότητα και FSH, οιστραδιόλη, LH, προλακτίνη, TSH, καθ'έξιν αποβολές (διερεύνηση, εργαστηριακός έλεγχος, αντιμετώπιση), βιοδείκτες της εξωμήτριας κύησης, αυτοάνοσα νοσήματα και αναπαραγωγή, ανδρικός παράγοντας.

3. Μεθοδολογία Εξωσωματικής Γονιμοποίησης (5 ECTS): διαδικασία εξωσωματικής Γονιμοποίησης (IVF), μικρογονιμοποίηση (ICSI), δωρεά ωαρίων, προγεννητικός έλεγχος μονογονιδιακών νοσημάτων, κρυοσυντήρηση ωαρίων, κρυοσυντήρηση εμβρύων, κρυοσυντήρηση ωοθηκικού ιστού, κρυοσυντήρηση ορχικού ιστού, καλλιεργητικά υλικά.

4. Προγεννητικός Έλεγχος και Διάγνωση (4 ECTS): προγεννητικός έλεγχος πρώτου τριμήνου, προγεννητικός έλεγχος δεύτερου τριμήνου, αμνιοπαρακέντηση, χρωμοσωμικός έλεγχος εμβρύου, μονογονιδιακά νοσήματα εμβρύου, ενδομητρική αξιολόγηση του εμβρύου, υπερηχογράφημα οργάνων εμβρύου, σύνδρομο εμβρυομητρικής μετάγγισης διδύμων.

5. Αναγεννητική Ιατρική (7 ECTS): Βλαστικά κύτταρα και αναπαραγωγή, IVF LAB FOLLOW UP, βλαστικά κύτταρα και μαστός, βλαστικά κύτταρα και ουροποιητικό σύστημα, ορθοπεδικά προβλήματα και εμβρυϊκά κύτταρα, βλαστικά κύτταρα από γαμέτες, καλλιέργεια βλαστικών κυττάρων στο εργαστήριο.

6. Σύγχρονες Εξελίξεις στην Ανθρώπινη Αναπαραγωγή (4 ECTS): υγεία παιδιών μετά από εξωσωματική γονιμοποίηση, ενδομητρίωση και IVF, προχωρημένη ενδομητρίωση και IVF, διατήρηση γονιμότητας στο γυναικολογικό καρκίνο και καρκίνο μαστού, διατήρηση γονιμότητας στις ρευματικές παθήσεις, διατήρηση γονιμότητας πριν από ακτινοθεραπεία ή χημειοθεραπεία στις άλλες παθήσεις, πρωτόκολλα πρόκλησης ωοθυλακιορρηξίας στη διατήρηση γονιμότητας, υαλινοποίηση για κρυοκατάψυξη, νεότερα δεδομένα στα βλαστικά κύτταρα και αναπαραγωγή, προγεννητικός διαγνωστικός έλεγχος (PGT, NGS).

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Στο τρίτο εξάμηνο οι φοιτητές παρακολουθούν και εκπαιδεύονται στις κυτταροκαλλιέργειες, στην αναπαραγωγή στο εργαστήριο αναγεννητικής ιατρικής, καθώς και στο εργαστήριο εξωσωματικής γονιμοποίησης και στο εργαστήριο μοριακής βιολογίας. Επίσης παρακολουθούν τα εξωτερικά ιατρεία της εξωσωματικής γονιμοποίησης, των καθ'έξιν αποβολών, της γυναικολογικής ενδοκρινολογίας, της παιδικής γυναικολογίας και της εμμηνόπαυσης.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών από τους φοιτητές του Π.Μ.Σ. Ο στόχος αυτού του οδηγού είναι η διευκόλυνση των

φοιτητών/τριών με την παροχή κάποιων βασικών κατευθύνσεων για τη συγγραφή της Διπλωματικής εργασίας. Περαιτέρω διευκρινίσεις σε επιμέρους θέματα και ζητήματα μπορούν να δοθούν και από τους επιβλέποντες ή τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ.

Οι διπλωματικές εργασίες έχουν ως στόχο τους την παραγωγή νέας γνώσης στο πεδίο της Αναπαραγωγικής-Αναγεννητικής Ιατρικής. Η επιλογή του θέματος, η συλλογή των στοιχείων, η μεθοδολογία, η συγγραφή και η παρουσίαση της Διπλωματικής είναι καθαρά ευθύνη του Μεταπτυχιακού Φοιτητή με τη συνεργασία του Επιβλέποντα.

Α. Επιλογή Θέματος

Κάθε φοιτητής υποχρεούται να επιλέξει θέμα Διπλωματικής εργασίας στο τέλος του δεύτερου εξαμήνου. Για την επιλογή του θέματος, οι φοιτητές πρέπει να φροντίσουν να διαθέσουν επαρκή χρόνο και θα πρέπει να βεβαιώνονται μεταξύ άλλων ότι δεν έχει γίνει παρόμοια έρευνα από πολλούς άλλους φοιτητές στο παρελθόν, διότι στην περίπτωση αυτή, η Διπλωματική στερείται πρωτοτυπίας και άρα δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή. Επίσης, οι φοιτητές θα πρέπει να βεβαιώνονται ότι ο σκοπός της έρευνας θα πρέπει να επιτευχθεί μέσα στο χρονικό όριο που τίθεται από τον κανονισμό του Π.Μ.Σ. για τις Διπλωματικές εργασίες.

Εφόσον με βάση τα παραπάνω διαπιστωθεί η δυνατότητα διεκπεραίωσης της συγκεκριμένης Διπλωματικής εργασίας, ο φοιτητής οφείλει να καταγράψει με σαφήνεια τον τίτλο και το πρωτόκολλό της. Κάθε πρωτόκολλο ακολουθεί τις βασικές αρχές σύνταξης ερευνητικού πρωτοκόλλου και θα πρέπει να αποτελείται από τις ενότητες: Αρχική σελίδα - Τίτλος, Εισαγωγή, Σκοπός, Υλικό και Μέθοδος, Αναμενόμενα Αποτελέσματα, Βιβλιογραφία.

Ακολουθώντας, ορίζονται τα τρία μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής και το θέμα αποστέλλεται για τελική έγκριση. Σε όλη τη διάρκεια εκπόνησης της Διπλωματικής εργασίας πρέπει να υπάρχει συνεργασία των φοιτητών με τον Επιβλέποντα και τα υπόλοιπα μέλη της τριμελούς επιτροπής.

Β. Περιεχόμενο Διπλωματικής Εργασίας Ερευνητικές Εργασίες

Στις εργασίες αυτές, η έμφαση δίδεται στο ερευνητικό μέρος, στη μεθοδολογία συλλογής των στοιχείων και στη σωστή χρήση των στατιστικών δοκιμασιών ανάλυσης των δεδομένων. Θα γίνεται κριτική αξιολόγηση του σχεδιασμού της έρευνας και της συλλογής των στοιχείων. Οι στατιστικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται θα πρέπει να επεξηγούνται πλήρως. Εργασίες που περιλαμβάνουν αποκλειστικά περιγραφική στατιστική δεν μπορούν να είναι αποδεκτές. Ανάλυση δεδομένων με νέες, μη ευρέως διαδεδομένες τεχνικές (π.χ. bootstrap, Bayesian, nonparametric, κ.λπ.) είναι αποδεκτές, αν ενδείκνυται η χρήση τους, αλλά θα πρέπει να παρουσιάζεται η μέθοδος, δηλαδή να φαίνεται η κατανόηση της μεθόδου και όχι να γίνεται απλή χρήση του προγράμματος ή πακέτου.

Εργασίες Ανασκόπησης

Στις εργασίες αυτές, ο υποψήφιος προβαίνει σε εκτεταμένη ανασκόπηση του θέματός του δίνοντας έμφαση

σε θέματα που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις επιστήμες υγείας. Μπορεί να έχει τη μορφή συνθετικής εργασίας στην οποία συνδυάζονται τα αποτελέσματα διαφόρων δημοσιεύσεων για την παραγωγή μιας ολοκληρωμένης παρουσίασης συγκεκριμένου θέματος. Δεν γίνονται αποδεκτές εργασίες, οι οποίες κάνουν παρουσίαση των αποτελεσμάτων ενός (ή μικρού αριθμού) άρθρων χωρίς να προβαίνουν σε κριτική ανάλυση αυτών και σε διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης μελέτης της περιοχής (ή του προβλήματος) στην οποία αναφέρεται το υπό μελέτη θέμα.

Γ. Μορφή

Η Διπλωματική θα πρέπει να πληροί τους βασικούς κανόνες παρουσίασης ενός επιστημονικού άρθρου.

- Ο τίτλος να έχει σχέση με το περιεχόμενο, να μην πλατειάζει και να αποφεύγεται η χρήση ρημάτων.

- Να έχει περίληψη στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.

- Να έχει εισαγωγή, όπου εκτός από εισαγωγικά στοιχεία για το προς ανάπτυξη θέμα θα αναφέρει τον σκοπό της διπλωματικής εργασίας, όπως επίσης περιληπτικά θα περιγράφει τα κεφάλαια που αναπτύσσονται.

- Να έχει πλήρεις και σωστές βιβλιογραφικές αναφορές στο κείμενο, και να αναφέρονται και οι σελίδες των περιοδικών από όπου λήφθηκαν πληροφορίες.

- Οι βιβλιογραφικές αναφορές να αναφέρονται στο τέλος της διπλωματικής εργασίας - και όχι στο τέλος κάθε κεφαλαίου - κατά προτίμηση με σύστημα Vancouver.

- Στον τίτλο της Διπλωματικής εργασίας, στις κεφαλίδες και υποκεφαλίδες δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται συντομογραφίες και όταν για πρώτη φορά εμφανίζονται στο κείμενο (πρέπει να επεξηγούνται).

- Δεν θα πρέπει να δίνει την εντύπωση ενός βιαστικά ή πρόχειρα γραμμένου κειμένου.

Οι φοιτητές θα πρέπει να χρησιμοποιούν απλή και κατανοητή γλώσσα. Για αυτόν τον λόγο απαιτείται προσοχή στη συγγραφή και επάλληλες αναθεωρήσεις του κειμένου.

Μια επιστημονική εργασία μπορεί να στηρίζεται σε στοιχεία που αφορούν είτε σε ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, είτε σε δεδομένα που αφορούν στη λειτουργία οργανισμών, είτε στην αναφορά περιοχών, τοποθεσιών ή χαρακτηριστικών που μπορούν εύκολα να αποκαλύψουν την ταυτότητα των υποκειμένων της έρευνας, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για ιδιαίτερα ευαίσθητο θέμα (π.χ. της κατάστασης της υγείας ασθενών). Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να εξασφαλίζεται η έγγραφη έγκριση διεξαγωγής της μελέτης (όπως προβλέπεται από τους διεθνείς κανόνες ερευνητικής δεοντολογίας) και συγκατάθεση των εν λόγω υποκειμένων της έρευνας, αλλά και να διασφαλίζεται, όπου χρειάζεται, η εμπιστευτικότητα με την κωδικοποίηση των δεδομένων, έτσι ώστε να μην επιτρέπεται στον αναγνώστη της εργασίας να αναδομήσει ευαίσθητα ή/και εμπιστευτικά στοιχεία.

Η εργασία πρέπει να περιέχει «βιβλιογραφικές αναφορές» οι οποίες χρησιμοποιούνται προκειμένου να αποδοθεί ένα επιχείρημα, μια θεωρία, ένα εμπειρικό εύρημα κ.ά. στον συγγραφέα (ή στους συγγραφείς) από τον οποίο το «δανειστήκαμε». Αν υιοθετηθεί το σύστημα

βιβλιογραφικών αναφορών του Harvard, τότε οι αναφορές στο κείμενο γίνονται με τη χρήση των επιθέτων των συγγραφέων, του έτους δημοσίευσης και πιθανόν της σελίδας όπου αναφερόμαστε όταν πρόκειται για βιβλίο (π.χ. Ο O'Brien (2002) διατύπωσε τη θεωρία...). Στο σύστημα αυτό κατόπιν γράφεται στο τέλος της εργασίας η βιβλιογραφία αλφαβητικά, χωρίς αρίθμηση των πηγών. Αντίθετα, σύμφωνα με το σύστημα Vancouver οι πηγές στο κείμενο αναφέρονται απλά με έναν αύξοντα αριθμό σε αγκύλες ή με τη μορφή εκθέτη (π.χ. Στη Γαλλία έχουν αντίθετα βρεθεί αντιοικονομίες κλίμακας [1]. ή Στη Γαλλία έχουν αντίθετα βρεθεί αντιοικονομίες κλίμακας.1). Στη συνέχεια, στο τέλος του επιστημονικού κειμένου αναγράφονται οι βιβλιογραφικές αυτές πηγές αριθμημένες με τη σειρά που αναφέρονταν προηγουμένως στο κυρίως κείμενο.

Δ. Διαδικασία Υποβολής και παρουσίασης της Διπλωματικής Εργασίας

Οι Διπλωματικές Εργασίες παρουσιάζονται σε τακτές ημερομηνίες και ο φοιτητής που θέλει να παρουσιάσει τη Διπλωματική εργασία του σε κάποια συγκεκριμένη ημερομηνία, θα πρέπει να παραδίδει το τελικό διορθωμένο κείμενο της Διπλωματικής και του επιστημονικού άρθρου τουλάχιστον έναν (1) μήνα πριν από την ημερομηνία παρουσίασης στα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής, έπειτα από ενημέρωση της γραμματείας του Π.Μ.Σ.

Εφόσον τα μέλη της τριμελούς επιτροπής συμφωνήσουν ότι η Διπλωματική Εργασία μπορεί να υποστηριχτεί δίνουν την έγκριση στον φοιτητή. Πριν από την παρουσίαση, ο φοιτητής πρέπει να παραδίδει τρία αντίτυπα, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή στα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής του. Η παρουσίαση γίνεται σε Power Point και η διάρκειά της είναι περίπου 7 λεπτά (5 λεπτά παρουσίαση και 2 λεπτά ερωτήσεις). Οι διαφάνειες που παρουσιάζονται θα πρέπει να είναι διαμορφωμένες για την παρουσίαση και να μην αποτελούν κατευθείαν αναπαραγωγή των σελίδων της διπλωματικής εργασίας. Την παρουσίαση της Διπλωματικής εργασίας μπορούν να την παρακολουθήσουν όλοι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εφόσον το επιθυμούν.

Άρθρο 7

Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του Π.Μ.Σ. δύναται να πραγματοποιείται και με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Η οργάνωση μαθημάτων και λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αφορά σε μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που από τη φύση τους δύναται να υποστηριχθούν με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και δεν εμπεριέχουν πρακτική, εργαστηριακή ή κλινική εξάσκηση των φοιτητών/τριών, που για τη διεξαγωγή τους απαιτείται η συμμετοχή των φοιτητών/τριών με φυσική παρουσία.

Υπεύθυνη για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως και για τα ζητήματα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Ε.Κ.Π.Α.

Το Ε.Κ.Π.Α. τηρεί ηλεκτρονική πλατφόρμα προσβάσιμη και σε άτομα με αναπηρία, μέσω της οποίας παρέχονται υπηρεσίες ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα δύναται να αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό ανά μάθημα, το οποίο δύναται να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις, ενδεικτικές λύσεις αυτών, καθώς και βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, εφόσον τηρείται η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών και προστατεύεται από τον ν. 2121/1993 (Α' 25), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

Άρθρο 8

Εξετάσεις και Αξιολόγηση

Μεταπτυχιακών Φοιτητών/τριων

8.1 Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους δι-
αρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

8.2 Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

8.3 Η παρακολούθηση των μαθημάτων/εργαστηρίων κ.λπ. είναι υποχρεωτική. Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 80% των ωρών του μαθήματος. Σε αντίθετη περίπτωση, ο μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή/τριας ξεπερνά το 20% στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη Σ.Ε., η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Ε.Κ.Π.Α.

8.4 Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου ή και να στηριχθεί σε ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, γραπτές εργασίες, εργαστηριακές ασκήσεις ή και να εφαρμόσει συνδυασμό όλων των παραπάνω. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον/ην διδάσκοντα/ουσα του κάθε μαθήματος. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα και αποστέλλονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας μέσα σε τέσσερις (4) εβδομάδες το αργότερο

από την εξέταση του μαθήματος. Σε περίπτωση που κατ' επανάληψη σημειώνεται υπέρβαση του ανωτέρω ορίου από διδάσκοντα/ουσα, ο/η Διευθυντής/ντρια του Π.Μ.Σ. ενημερώνει σχετικά τη Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Ε.Κ.Π.Α.

8.5 Το ποσοστό συμμετοχής των εργαστηριακών ασκήσεων και εργασιών στον τελικό βαθμό του κάθε μαθήματος καθορίζεται για κάθε μάθημα ξεχωριστά, έπειτα από εισήγηση του/ης διδάσκοντα/ουσας κάθε μαθήματος και αναγράφεται στον Οδηγό Σπουδών του Π.Μ.Σ.

8.6 Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

8.7 Δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι για την αξιολόγηση φοιτητών/τριών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μετά από απόφαση της Σ.Ε. και εισήγηση της επιτροπής ΑμεΑ του Τμήματος και λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές οδηγίες της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με αναπηρία.

8.8 Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών των προγραμμάτων σπουδών δεύτερου κύκλου που οργανώνονται με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δύναται να πραγματοποιείται με εξ αποστάσεως εξετάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

8.9 Στις περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο/η διδάσκων/ουσα να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο/η ίδιος/α πρόσφορο, τον/την φοιτητή/τρια (π.χ. προφορική εξ αποστάσεως εξέταση). Κατά τις προφορικές εξετάσεις ο/η διδάσκων/ουσα εξασφαλίζει ότι δεν θα παρευρίσκεται μόνος του/της με τον/την εξεταζόμενο/η φοιτητή/τρια.

8.10 Μαθήματα στα οποία κάποιος δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό, οφείλει να τα επαναλάβει. Ωστόσο το εργαστήριο ή η άσκηση που βαθμολογείται αυτοτελώς, κατοχυρώνεται και δεν επαναλαμβάνεται, εφόσον η παρακολούθηση αυτών κρίθηκε επιτυχής.

8.11 Διόρθωση βαθμού επιτρέπεται, εφόσον έχει επιφύλαξη προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα, ύστερα από έγγραφο του/της αρμόδιου διδάσκοντα/ουσας και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας.

8.12 Αν ο φοιτητής/τρια αποτύχει περισσότερες από τρεις (3) φορές στο ίδιο μάθημα, ακολουθείται η διαδικασία που ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία.

8.13 Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του υπεύθυνου του μαθήματος για δύο (2) χρόνια. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και με ευθύνη της Συνέλευσης του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας συντάσσεται σχετικό πρακτικό και καταστρέφονται - εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία.

8.14 Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μά-

θημα στο πρόγραμμα σπουδών και η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS). Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με τον αντίστοιχο αριθμό των πιστωτικών μονάδων (του μαθήματος) και το συνολικό άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου. Ο υπολογισμός αυτός εκφράζεται με τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο:

Βαθμός πτυχίου/διπλώματος = $(\sum_{k=1}^N BM_k \cdot PM_k) / \Sigma PM$
όπου:

N = αριθμός μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών.

BM_k = βαθμός του μαθήματος κ.

PM_k = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος κ.

ΣPM = σύνολο πιστωτικών μονάδων για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών.

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. κάθε μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των υποχρεωτικών και τον απαιτούμενο αριθμό των επιλεγόμενων από τα προσφερόμενα μαθήματα του Π.Μ.Σ. και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι ενενήντα (90) ECTS.

Άρθρο 9

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής

Διπλωματικής Εργασίας

9.1 Η ανάθεση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΜΔΕ) γίνεται μετά την παρακολούθηση όλων των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και την επιτυχία εξέταση σε αυτά.

9.2 Η ΜΔΕ πρέπει να είναι ατομική, πρωτότυπη, να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να συντάσσεται σύμφωνα με τις οδηγίες συγγραφής που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

9.3 Ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/ας στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο/η επιβλέπων/ουσα και επισυνάπτεται περιλήψη της προτεινόμενης εργασίας, η Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/ουσα. Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η αγγλική ή η ελληνική και ορίζεται μαζί με τον ορισμό του θέματος.

9.4 Ο τίτλος της εργασίας μπορεί να οριστικοποιηθεί κατόπιν αίτησης του/ης φοιτητή/τριας και σύμφωνης γνώμης του/ης επιβλέποντος/ουσας προς τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. Στην αίτηση πρέπει να υπάρχει και συνοπτική δικαιολόγηση της αλλαγής.

9.5 Για να εγκριθεί η εργασία ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.

9.6 Ο/Η Επιβλέπων/ουσα και τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της μεταπτυχιακής διπλωματικής

εργασίας ορίζονται από τις κατωτέρω κατηγορίες που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος Ιατρικής ή άλλων Τμημάτων του Ε.Κ.Π.Α. ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους,

β) ομότιμοι Καθηγητές ή αψυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας ή άλλων Τμημάτων του Ε.Κ.Π.Α. ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενοι καθηγητές,

δ) εντεταλμένοι διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

9.7 Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του Ε.Κ.Π.Α.

9.8 Εφόσον η Μ.Δ.Ε. περιέχει πρωτότυπα αποτελέσματα μη δημοσιευμένα, δύναται, κατόπιν αιτήσεως του/της επιβλέποντος/ουσας, η οποία συνυπογράφεται από τον/την μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια, να δημοσιευθούν στην ιστοσελίδα μόνο οι περιλήψεις, και το πλήρες κείμενο να δημοσιευθεί αργότερα.

Άρθρο 10

Υποχρεώσεις και Δικαιώματα

Μεταπτυχιακών Φοιτητών/τριων

10.1 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

10.2 Το Ίδρυμα εξασφαλίζει στους/ις φοιτητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (<https://access.uoa.gr/>).

10.3 Το Γραφείο Διασύνδεσης του Ε.Κ.Π.Α. παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη φοιτητών σε θέματα σπουδών και επαγγελματικής αποκατάστασης (<https://www.career.uoa.gr/ypiresies/>).

10.4 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του Π.Μ.Σ., διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του Π.Μ.Σ. κ.ά.

10.5 Η Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Ε.Κ.Π.Α., μετά την εισήγηση της Σ.Ε., δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών εάν:

- Υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,

- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον παρόντα κανονισμό,

- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,

- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,

- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,

- υποβάλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι.

10.6 Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια διαγραφεί από το Π.Μ.Σ., μπορεί να αιτηθεί χορήγηση βεβαίωσης για τα μαθήματα στα οποία έχει εξεταστεί επιτυχώς.

10.7 Οι φοιτητές/τριες μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριων, όπως το πρόγραμμα ERASMUS + ή CIVIS, κατά την κείμενη νομοθεσία. Στην περίπτωση αυτή ο μέγιστος αριθμός ECTS που μπορούν να αναγνωρίσουν είναι τριάντα (30). Η δυνατότητα αυτή παρέχεται μετά το Α' εξάμηνο σπουδών τους. Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να κάνουν αίτηση προς τη Σ.Ε. και να ακολουθήσουν τους όρους του προγράμματος.

Το Π.Μ.Σ. μπορούν να το παρακολουθήσουν και φοιτητές/τριες από διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS+, σύμφωνα με τις συναφείς συνεργασίες.

10.8 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες του Ε.Κ.Π.Α. δύναται να εγγραφούν σε Π.Μ.Σ. του ίδιου ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

10.9 Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε δύο (2) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.

10.10 Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/ουσας από τους/ις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες (βλ. άρθρο 16).

10.11 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.

10.12 Για τη συμμετοχή τους στο Π.Μ.Σ. «Αναπαραγωγική-Αναγεννητική Ιατρική» οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των χιλίων εκατό (1100) ευρώ ανά εξάμηνο. Η καταβολή του τέλους γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Άρθρο 11

Απαλλαγή Διδάκτρων

11.1 Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι φοιτητές/τριες Π.Μ.Σ., που πληρούν τα οικονομικά ή κοι-

νωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριων που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό έτος.

11.2 Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριών των Π.Μ.Σ. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ.

11.3 Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε οι πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε.

11.4 Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

11.5 Εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο, συνιστάται, για λόγους χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης, ως ημερομηνία γέννησης των φοιτητών/τριών να θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

11.6 Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π., που γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι σύμφωνα με τη διάταξη 3.3 του παρόντος κανονισμού, απαλλάσσονται από την καταβολή διδάκτρων.

11.7 Σε περίπτωση που φοιτούν ταυτόχρονα σε Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος μέλη της ίδιας οικογένειας μέχρι β' βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας υπάρχει η δυνατότητα να παρέχεται μείωση στα καταβαλλόμενα τέλη φοίτησης κατά 50%.

Άρθρο 12

Υποδομή και Χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ.

12.1 Για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.

12.2 Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ. γίνεται από τη Γραμματεία της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.

12.3 Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. μπορεί να προέρχεται από:

- α) Τέλη φοίτησης,
- β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- γ) κληροδοτήματα,
- δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,
- ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και
- στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.
- ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

12.4 Η καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται από τον ίδιο τον/την φοιτητή/τρια ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του/της φοιτητή/τριας, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

12.5 Η διαχείριση των πόρων των Π.Μ.Σ. του Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Ε.Κ.Π.Α.

12.6 Οι πόροι των Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

α) Ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Όταν τα έσοδα του Π.Μ.Σ. προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα ή πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,

β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 13

Ανάθεση Διδασκαλίας/Διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ.

13.1 Το διδακτικό έργο των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ανατίθεται, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) της Ιατρικής Σχολής ή άλλων Τμημάτων του Ε.Κ.Π.Α. ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους,

β) ομότιμους καθηγητές/τριες ή αφυπηρετηθέντα μέλη Δ.Ε.Π. της Ιατρικής Σχολής ή άλλων Τμημάτων του Ε.Κ.Π.Α. ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενους/ες καθηγητές/τριες,

δ) εντεταλμένους/ες διδάσκοντες/ουσες,

ε) επισκέπτες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες ερευνητές/τριες,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

13.2 Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων/ουσών δύναται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος/ουσας. Ειδικώς οι διδάσκοντες/ουσες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π. δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του ν. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο

εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

13.3 Με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες της Ιατρικής Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος/ουσας του Π.Μ.Σ.

13.4 Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ.

Οι αποφάσεις της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Το ονοματεπώνυμο του/ης διδάσκοντα/ουσας,
β) την ιδιότητά του/ης (π.χ. μέλος Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. κ.ά.),

γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα/ουσα (μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο),

δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο.

13.5 Η κατανομή του διδακτικού έργου πραγματοποιείται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους τόσο για το χειμερινό όσο και για το εαρινό εξάμηνο. Σε περίπτωση που η κατανομή του διδακτικού έργου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα και για τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, η απόφαση θα λαμβάνεται πριν από την έναρξη του κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής η ανάθεση διδακτικού έργου δύναται να τροποποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

13.6 Οι διδάσκοντες/ουσες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύναται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το Π.Μ.Σ., εάν κρίνουν ότι το πρόγραμμά τους το επιτρέπει, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι βάσει των συντρεχουσών συνθηκών τούτο είναι ουσιαστικά και πρακτικά εφικτό, ζητήμα το οποίο πρέπει κατά περίπτωση να κριθεί αρμοδίως.

Άρθρο 14

Απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

14.1 Ο/Η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ., καθώς και την επιτυχή ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών προκειμένου να χορηγηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

14.2 Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον/η μεταπτυχιακό/η φοιτητή/τρια βεβαίωση περάτωσης σπουδών, χάνεται η φοιτητική του/ης ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του/ης στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.

14.3 Το Δ.Μ.Σ. πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών και αναγράφει βαθμό, με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, κατά την ακόλουθη κλίμακα:

Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου) και Καλώς (5 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

14.4 Ο τύπος του Δ.Μ.Σ. ανά είδος Π.Μ.Σ. είναι κοινός για όλα τα Τμήματα και τις Σχολές του Ε.Κ.Π.Α. και περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ιδρύματος.

14.5 Στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Αναπαραγωγική και Αναγεννητική Ιατρική».

Άρθρο 15

Ορκωμοσία

15.1 Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. και σε χώρο της Ιατρικής Σχολής, παρουσία του/ης Διευθυντή/ντριας του Π.Μ.Σ., του Προέδρου της Ιατρικής Σχολής/του Κοσμήτορα της Σχολής Επισημών Υγείας ή του/της Αναπληρωτή/τριας του/της και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

15.2 Αίτημα για τελετή ορκωμοσίας μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Κεντρικού κτιρίου εξετάζεται κατά περίπτωση από τον Πρύτανη, βάσει εκτίμησης των εκάστοτε δυνατοτήτων και του αριθμού των ορκιζόμενων που θα δηλώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας.

15.3 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Π.Μ.Σ., σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία της Ιατρικής Σχολής εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης. Η εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης εγκρίνεται από τον Πρόεδρο της Ιατρικής Σχολής και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας.

Άρθρο 16

Αξιολόγηση Π.Μ.Σ.

16.1 Αξιολόγηση από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης

Το Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης της Ιατρικής Σχολής που διοργανώνεται από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.). Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν το Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, λειτουργεί μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

16.2 Εσωτερική αξιολόγηση

Η εσωτερική αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται σε ετήσια βάση από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Ιδρύματος. Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των ενεργειών και των δράσεων του Π.Μ.Σ. και πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, το προσωπικό διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ..

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος, τις οδηγίες και τα πρότυπα της ΕΘ.Α.Α.Ε.

Η εσωτερική αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει την αποτίμηση του διδακτικού έργου, καθώς και όλων των ακαδημαϊκών λειτουργιών και δράσεων του.

Αναλυτικότερα αξιολογούνται:

α) Το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο σύγχρονος χαρακτήρας του Π.Μ.Σ.,

β) ο φόρτος εργασίας των μαθημάτων, καθώς και η πορεία και η ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών από τους/ις φοιτητές/τριες,

γ) ο βαθμός ικανοποίησης των προσδοκιών των φοιτητών/τριών από το Πρόγραμμα Σπουδών, τις προσφερόμενες υπηρεσίες υποστήριξης των σπουδών τους και το μαθησιακό περιβάλλον,

δ) τα μαθήματα του Προγράμματος σε εξαμηνιαία βάση μέσω ερωτηματολογίων που συμπληρώνουν οι φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ..

Η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης και η κοινοποίησή τους αποβλέπουν στη βιωσιμότητα του Προγράμματος, το υψηλό επίπεδο σπουδών, τη βελτίωση των παροχών του και την αποδοτικότητα των διδασκόντων του.

Η διαδικασία αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της εσωτερικής αξιολόγησης αποβλέπει στην βελτίωση της ποιότητας των σπουδών και των παροχών του προγράμματος, την διασφάλιση της βιωσιμότητας και της επάρκειας των πόρων και των υποδομών που απαιτούνται για την υλοποίηση του, και την ανατροφοδότηση των διδασκόντων ώστε να βελτιώσουν την διδακτική τους προσέγγιση. Τα αποτελέσματα από την αξιολόγηση συλλέγονται από τη γραμματεία του Π.Μ.Σ., ανώνυμα μέσω λογισμικού. Τα αποτελέσματα αυτά αξιολογούνται ανά διδάσκοντα, και αν δεν είναι ικανοποιητικά, πραγματοποιείται μια διαμορφωτική συζήτηση με τον Διευθυντή και στη Συντονιστική Επιτροπή. Αν τα αποτελέσματα δεν βελτιωθούν στο επόμενο εξάμηνο, η ανάθεση διδασκαλίας δεν ανανεώνεται. Επιπλέον παρακολουθείται η αξιολόγηση των διδασκόντων στο χρόνο (δηλαδή σε διάρκεια διετίας) για να εξασφαλιστεί ότι η διδασκαλία παραμένει σε υψηλά επίπεδα. Τυχόν προτάσεις των φοιτητών για βελτίωση, σε μορφή ανοικτών ερωτήσεων συζητούνται από τη Συντονιστική Επιτροπή και εντάσσονται, αν εγκριθούν, στο επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Άρθρο 17

Χρονική Διάρκεια Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2028-2029 εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 18

Μεταβατικές Διατάξεις

Οι ήδη εγγεγραμμένοι/ες φοιτητές/τριες ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό.

Για όσα θέματα δεν ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Διατριβών Ε.Κ.Π.Α. ή στον παρόντα Κανονισμό, αρμόδια να αποφασίσουν είναι τα όργανα του Π.Μ.Σ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΣΙΑΣΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

